
OSOBNÍ ZPRÁVY

Prof. MUDr. J. Mečíř, DrSc. – osmdesátiletý

Profesor MUDr. Jan Mečíř, DrSc., emeritní přednosta Psychiatrické kliniky 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy, se dožil 23. prosince 2005 úctyhodných osmdesáti let. V letech 1973 až 1990 byl předsedou Československé a České psychiatrické společnosti ČLS JEP. Stále ještě publikuje a je v kontaktu s naší psychiatrií.

Místo obvyklého laudatia (Čs. Psychiat., 81, 1985, 6, 361–362, Čs. Psychiat., 71, 1975, 6, 419–420, 1975, Čs. Psychiat., 92, 1996 2, 112–113) uvádíme záznam zkráceného rozhovoru s jubilantem, který plasticky zachycuje nejen jeho život, ale i vývoj společnosti a psychiatrie a přibližuje změny za uplynulá desetiletí.

*Ad multos annos!
Redakce*

Narodil jsem se v brzkých ranních hodinách dne 23. prosince 1925 v Praze na Královských Vinohradech. Otec pracoval v bankovníctví. Považoval jsem ho za hrdinu. Během vojenské služby byl převelen na jižní Slovensko, kde se z maďarské strany usilovalo o anexi území mladé Československé republiky. Dodnes si pamatuji, jak mne poučoval o chování za bouře a o okolnostech setkání s jedovatým hadem. Doma jsme měli i pohotovostní injekční stříkačku, obsahující sérum proti následkům zmijího jedu. Matku mám spojenou hlavně s její péčí o mne a s vyprávěním pohádek, bájí a se seznamováním s lidovými zvyky.

Z předškolních vzpomínek mi utkvělo, že na Karlově náměstí se mi velice líbila socha Elišky Krásnohorské z bílého mramoru. Měli jsme automobil, nejprve Pragu Piccolo, pak Peugeot 301 a nakonec Škodu Rapid.

Čtení se mi stalo po celý život nejdůležitější činností. Nejprve to byly knihy pojednávající o osudech personifikovaných zvířátek jako „Broučci“ nebo „O chudých myškách“.

Navštěvoval jsem reformní pokusnou školu v Praze-Nuslích, která používala nové metody. Čtení například vypadalo tak, že žák musel za přesně určenou dobu přečíst co nejvíce. Psalo se zásadně na papír bez linek. Velmi rád a často jsem chodíval do Gröbeho sadů, kde byla malá zoologická zahrada, přístupná za 50 haléřů. Zahrada byla zničena prvním leteckým bombardováním Prahy za 2. světové války.

Knihy Axela Muntheho „Kniha o životě a smrti“ a „Kniha o lidech a zvířatech“ mi ukazovaly práci moderního lékaře. Exkurze do jatek naprosto vyloučila veterinární medicínu jako možné povolání.

Po ukončení okupace jsem se přihlásil ke studiu medicíny. Prvního půl roku byli přijímáni ti, jejichž studium bylo okupací přerušeno. V zimním

semestru 1945 nás bylo celkem 2000. Povedlo se mi pátý semestr přeskočit.

Beersova kniha „Duše, která se našla“ mne vedla k přesvědčení, že psychiatrie bude rozvíjet svoji náplň. Po absolvování zkoušek 1. rigoróza jsem se hlásil k fiškusování na psychiatrické klinice. Prof. Mysliveček mne seznámil s doc. Prokopem, doc. Skaličkovou, doc. Apetauerem a prof. Vondráčkem. Krátkou dobu jsem docházel na neklidné uzavřené mužské oddělení, kde pracovali dr. Písařovic a doc. Nevole.

Studium jsem zvládl za 4 roky a 4 měsíce. Pak přišel nejistý nástup do zaměstnání. Přijímání regulovala speciální komise. Žádal jsem o jakékoli psychiatrické zařízení. Byl jsem zařazen do Psychiatrické léčebny v Bohnicích. Po dvou měsících pak na Psychiatrickou kliniku v Praze. Docent Roubíček se zabýval EEG, dr. Handlíček litoval každého, kdo se chce věnovat psychiatrii. Prošel jsem všemi odděleními a k tomu ještě vedl AT poradnu, k níž jsem ještě připojil AT poradnu pro mladistvé.

Práce asistenta, docenta a profesora si vyžádaly svůj čas. Moudré přístupy prof. Dobiáše mne hodně ovlivnily. Nakonec jsem přes 20 let vedl dětské a dorostové oddělení kliniky. Několik mých publikací bylo odměněno. K práci na klinice ještě přibývalo vedení pedopsychiatrické subkatedry Institutu pro další vzdělávání lékařů a farmaceutů. Stal jsem se členem a později předsedou komise pro obhajoby kandidátských a doktorských prací.

Měl jsem štěstí na povahové rysy manželky. Doplnila si pedagogickou maturitu a úspěšně učila. Zemřela na poruchy, které měly počátek v hnisavé meningitidě.

Byl jsem zvolen předsedou České psychiatrické společnosti a pracoval v této funkci šestnáct let. To znamenalo vedení více než 150 vědeckých schůzí a nejméně tolik schůzí výborových. To již jsem měl

za sebou stovky recenzí knih a vědeckých prací a přes 1500 znaleckých posudků. Nejvíce jsem si cenil čestného členství České lékařské a České psychiatrické společnosti, dále čestných členství Polské a Německé společnosti a členství Lékařské akademie Chorvatska.

Měl jsem přehled po české a světové literatuře, po literatuře neurologické, ale i o literatuře esoterické, numismatické a heraldické.

V psychiatrii došlo k výrazným změnám. Jednak se s nemocnými začalo zacházet slušně a s porozuměním, dále se rozšířily a prohloubily odborné znalosti.

Psal jsem o významu skupinové psychoterapie, ale jsem přesvědčen, že větší význam má psychoterapie individuální, i když je časově náročná.

U psychóz se hledaly nejdůležitější příznaky, které jsou nutné k diagnostikování určitého onemocnění. Profesor Leonhard našel při subtilním hodnocení i množství vedlejších příznaků, které umožňují vydělit určité typy základního onemocnění. Domnívám se, že se nyní budeme vracet k těmto subtilním změnám, které nám ukazují třeba zobrazovací metody.

Prožívat toto všechno jsem považoval za velké dobrodružství.

Ocenění ministrem zdravotnictví

U příležitosti slavnostního zasedání k 15. výročí existence Interní grantové agentury Ministerstva zdravotnictví ČR vyznamenal ministr zdravotnictví David Rath přední odborníky naší medicíny.

Mezi oceněnými lékaři byl i vedoucí redaktor časopisu Česká a slovenská psychiatrie **doc. MUDr. František Faltus, DrSc.**, z Psychiatrické kliniky 1. LF UK a VFN v Praze, jemuž bylo uděleno

„Zvláštní uznání za mimořádný přínos pro české zdravotnictví“.

Stejného ocenění se dostalo i předsedovi České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně **prof. MUDr. Jaroslavu Blahošovi, DrSc.**

V zastoupení ministra zdravotnictví předal oceněným diplomy náměstek pro řízení MUDr. Michal Pohanka, Ph.D..

Vyznamenaným blahopřejeme!

Redakční rada časopisu Česká a slovenská psychiatrie